

Millumtjóða samarbeiði nógv at siga

Í november 1979 gjordist Sosialistiskt Ungmannafelag limur í Forbundet Nordens Socialdemokratiske Ungdom, stýtt FNSU. Hetta kann tykjast eitt sindur stutt síðan, nú felagið er 20 ára gamalt, men kortini vóru vit fyrstir á sjóarfallinum. Hetta var fyrstu ferð, at eitt politiskt ungmannafelag í Føroyum fekk sjálvstøðugan limaskap í einum millumtjóða samstarvsfelagsskapi. Nú, í 1985, eru vit í ferð við at fara eitt stig longri við at luma okkum inn í The International Unity of Socialist Youth, vanligi nevnt IUSY, ið er tað heimsúmfatandi samarbeiðið millum demokratiskar socialistiskar ungdomar um allan heim.

Hesi seks árin í FNSU hava verið sera gevandi fyri okkum í SU. Vit kunnu siga, at hesin ágóðin hevur tær síður.

FNSU leggur trýst

Í FNSU eru regluligir

stjórnarfundir og aðalfundir, har vit luttaka á jøvnum fæti við hini limalöndini. Her hava vit fingið møguleika at sett okkum betur inn í politisku viðurskiftini í hinum Norðurlöndum, og at greiða politisku felagum okkara frá færoyskum viðurskiftum. Tey politisku tjakini í FNSU eru ikki uttan týðning; tey eru merkt av politiskari nýhugsan, og tær linjurnar, ið vera lagdar her, verða ofta yvirtiknar av móðurflokkunum og vinna frama heilt upp á stjórnarstig. Eitt gott dømi er, at tey ítøkiligu uppskotini um Norðurlönd sum kjarnorku- vagnafritt øki, sum nú finnast í virkisskránum hjá teim flestu javnaðarflokkunum í Norðurlöndum, av fyrstan tíð vórðu samtykt á aðalfundi í FNSU. Tað ber eisini til at samarbeiða við einstakar bróðurfelagsskapir um mál, sum hava serligan áhuga hjá øðrum ella báðum partum.

Danmarks Socialdemokratiske Ungdom, ungmannafelagið í danska javnaðarflokkinum, gongur í dag fult og heilt inn fyri, at færoyingar skulu hava fult ræði á síni egnu undirgrund, og leiðsla teirra virkar fyri at fáa hetta viðtikið á landsfundi hjá danska javnaðarflokkinum, áðrenn val verður aftur í Danmark. Soleiðis er FNSU okkum eitt hent politiskt amboð.

Hin síðan av norðurlandska samarbeiði okkara er tað umfatandi skeiðvirksemið. Hvørt ár skipar FNSU fyri eini 6-8 vikuskiftisskeiðum ymsastaðni í Norðurlöndum, har SU kann senda ein og viðhvert tveir luttakarar, ið fáa allar útreiðslur goldnar. Hesum eina-standandi tilboði hava vit mangan tikið av og sent fólk á tey skeið, ið vit hava hildið verið áhuga- verd. Heimafturkomin hava hesi so kunnað borið tað viðari, sum tey hava fingið burturúr.

Skeiðini snúgva seg oft-

altíð onkur góð mynd av umhvøvi, ið tey ung kendu seg aftur í. Tilfarið var nýskapandi, sum vakti ans millum fólk. Bláðið tordi eisini at taka spurningar upp, ið annars vóru tagdir burtur. T.d. æt ein grein: Hvi ikki seksuallæru í skúlanum? Kanning og grein var í blaðnum um p-pillar, og eisini ein landsúmfatandi kanning um rúsdrekka- lógina, har 776 fólk vórðu spurð. Henda kanningin varð endurgivin í útvarpinum eins og hinar kanningarnar hjá Bergmáli.

Í 1968 hevði Sosialistiskt Ungmannafelag fingið samband við ungmannafelagini hjá javnaðarflokkunum í øðrum löndum, eisini eingisktalandi löndum. Fyri at geva teimum høvi til at skilja, hvørjum SU arbeiddi við, var í hvørjum blaði ein samandrættur á eingilskum av innihaldinum í blaðnum.

Góð minni

— Hvat hildu politikarnir hjá Javnaðarflokkinum um SU?

— Onkur var eitt sindur ivasamur og helt, at ungdomurin hevði rúmar

ræsur at virka í verandi javnaðarflokkum, men teir flestu vóru ovurfegnir um, at felagið varð sett á stovn. Og floksformaðurin Petur Mohr Dam, ið altíð tók undir við nýggjum tankum, dugdi at siggja, hvat gagn flokkurin kundi hava av SU. Tað visti hann m.a. við eini heilsu í Sosialinum 20. november sama ár, sum felagið var stovnað.

— Hevur SU havt nakran týðning hesi tjúgu árin?

— So avgjørt. Fyri okkum mongu, sum hava verið við í felagnum, er nógv gott og áhugavert at minnast aftur á. Bæði frá fundum og útferðum í Føroyum og uttanlands. Til dømis ferðina til Svørikis fyrri nækstum árum síðan, har vit vóru ikki færri enn 18 úr Føroyum saman við 3.000 ung- fólkum úr øllum Norðurlöndum. Tað var ógloymandi.

Flokkinum tørvar SU

— Hvønn politiska týðning Sosialistiskt Ungmannafelag hevur havt er sjálvandi torført at siga í fáum orðum. Men týdn-

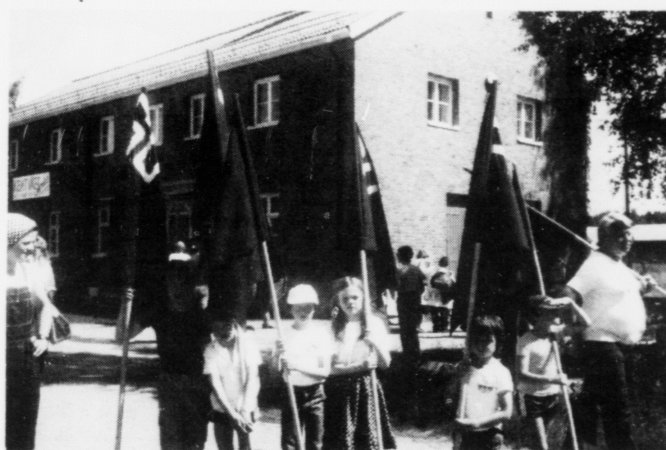
ingurin skal ikki undir- metast. Í Javnaðarflokkinum er SU javnsett við hini javnaðarfelagini og hevur mangan gjørt vart við seg. Og er tað nakað, ein politiskur flokkur hevur brúk fyri, er tað at hoyra rødd teirra ungu.

Javnaðarflokkurin hevur ikki altíð tikið fult og heilt undir við øllum tí, sum SU hevur havt upp á hjartað, men í fleiri førum eru hugskot hjá SU endað við ítøkiligum politiskum úrsliti.

— Hevur tú nokur góð ráð at geva SU á føðingardegnum?

— Tað skal ein altíð vera varin við at gera. SU virkar á mongum økjum og er við í mongum tiltøkum. Tað seinasta var hós- dagin, tá SU saman við Fólki fyrri frið og øðrum skipaðu fyri friðarkvøld- setu í sambandi við ST-dagin. Tilíkkum arbeiði vóni eg, at tey halda fram við. Annars vil eg bert ynskja Sosialistiskum Ungmannafelag hjartaliga tillukku og alt tað besta í komandi tíðum, sigur Tórfinn Smith, ið fyri 20 árum síðan var við til at stovna SU.

randi

Á ferðini í Svøriki, sum Tórfinn Smith sipar til, vóru eisini børn við

ast um politisk evni, sum eru uppi í tíðini. Í fjør vóru — fyrri at nevna tvey dømi — skeið um fjølmíð- ar og arbeiði hjá teimum, og um fíggarligt demo- krati. Viðhvørt verða ser- skeið hildin fyri ávís øki; t.d. var fyrri stuttum eitt skeið í Norðurnoregi, har samar og inuitar fing- u høvi at hittast og práta um teir serligu trupulleik- ar, teir hava, og tey við- ur- skifti, teir liva undir. Ætlanin er at halda eitt

liknandi skeið í Føroyum í næstu framtíð.

Á næsta aðalfundi í FNSU, sum verður í februar mánaði næsta ár, fer Siymut undómurin úr Grønlandi at gerast limur. Tá verður møgulegt at tosa um at skipa eitt ser- ligt samarbeiði millum færoyingar, grønlendingar og íslendingar innan fyrri karmarnar í FNSU. Hetta er í hvussu er ein áhuga- verður tanki.

Vit í SU hava fingið

nógv burturúr at vera við í FNSU, og vit ætla at halda fram við at nýta teir møguleikar, vit hava fyrri at virka har. Í altjóða samarbeiðinum í IUSY verður sjálvandi ikki møgulegt at gera seg gald- andi í sama mun, men vit fara at gera vart við, at til er eitt land, sum eitur Føroyar, har hugsjónin um frælsi og javnrætt millum menniskju livir.

Mikkjal Helmsdal

SU sett dóm á flokkin

Í 1968 misti Sosialistiskt Ungmannafelag nakrar av sínum bestu kreftum. Onkur flutti av landinum og onnur fingur krevjandi álitisstørv. Hetta hevði við sær, at felagið mest- sum sovnaði. Men tað ern- aðist aftur í 70-árunum.

— Vit vóru nokur ung úr ymsum bygðum í Føroyum, ið vóru komin til Havnar í útbúgvingar-

ørindum, og sum hildu, at vit skuldu fáa liv aftur í Sosialistiskt Ungmannafelag. Vit høvdu gingið hvør sær og hugsað um hetta.

AT ungmannafelagið ikki virkaði, gjørdi, at lítið ungd fólk kom upp í flokkin. Á tí fyrsta landsfundinum, sum eg var á, vóru bara trý fyra fólk undir 20 ár, sigur Marner Lisberg.

— Og so fóru vit til verka. Serliga var tað Tórfinn Smith, ið hjálpti okkum á glið. Hann hevði bæði royndirnar úr SU og gott samband við floks- leiðsluna. Tað gjørdi tað lættari hjá okkum at koma í gongd.

— Bæði flokkurin og politikarnir í flokknum tóku væl móti SU, og fel-

Framhald á síðu 10

SU-skeið í Nólsoy fyrst í 1980-árunum